

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/41/2004

OPINIE O OBECNOŚCI POLSKICH ŻOŁNIERZY W IRAKU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W lutym zakończyła się wymiana kontyngentu wojsk stacjonujących w polskiej strefie stabilizacyjnej w Iraku. Dowództwo Wielonarodowej Dywizji Sił Stabilizacyjnych objął generał Mieczysław Bieniek.

POPARCIE DLA UDZIAŁU POLAKÓW W MISJI STABILIZACYJNEJ W IRAKU

W lutowym sondażu¹ poparcie dla obecności polskich żołnierzy w Iraku wróciło do poziomu odnotowanego w grudniu ubiegłego roku. Obecnie zwolennicy udziału Polaków w tej operacji stanowią nieco ponad jedną trzecią badanych (35%), trzy piąte zaś (60%) wyraża sprzeciw wobec naszego zaangażowania w tę sprawę. Nagły wzrost poparcia dla polskiej obecności w Iraku, zarejestrowany w styczniu, należy tłumaczyć raczej noworoczną poprawą nastrojów i rozpoczęciem pomyślnego powrotu pierwszej zmiany wojsk niż nadziejami na nowe korzyści polityczne i zdobycie kontraktów (styczniowy sondaż był realizowany przed ogłoszeniem wyników przetargu na uzbrojenie irackiej armii).

Tabela 1

Od września br. Polska zarządza* jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
	2003						2004	
	w procentach							
Zdecydowanie popieram	10	9	13	13	10	12	15	12
Raczej popieram	26	25	27	24	18	21	27	23
POPIERAM	36	34	40	37	28	33	42	35
Raczej nie popieram	25	27	23	26	21	25	22	24
Zdecydowanie nie popieram	30	33	30	31	46	37	31	36
NIE POPIERAM	55	60	53	57	67	62	53	60
Trudno powiedzieć	8	6	7	6	5	5	5	6

* Do września 2003 w pytaniu był używany czas przyszły (będzie zarządzać)

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (165) przeprowadzono w dniach 6-9 lutego 2004 roku na liczącej 1024 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Na zróżnicowanie stosunku ankietowanych do udziału Polaków w bliskowschodniej misji stabilizacyjnej wpływa zainteresowanie polityką - im jest większe, tym częstsze deklaracje poparcia dla obecności naszego wojska w Iraku. Jednak w lutym nawet wśród respondentów deklarujących duże zainteresowanie wydarzeniami politycznymi nieznaczną przewagę uzyskali przeciwnicy naszego udziału w tej misji. W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na zainteresowanie polityką zdecydowanie przeważa niechętny stosunek do zaangażowania Polski w sprawę irackie.

Tabela 2

Zainteresowanie polityką	Od września 2003 Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?					
	Popieram		Nie popieram		Trudno powiedzieć	
	w procentach					
	I 2004	II 2004	I 2004	II 2004	I 2004	II 2004
Duże	53	45	44	50	3	5
Średnie	45	35	53	61	2	4
Niższe, niewielkie	38	31	56	64	6	6
Żadne	32	25	54	61	15	14

Wśród potencjalnych wyborców największych partii politycznych tylko elektoraty PO i SLD popierają nasze zaangażowanie w Iraku. Wśród sympatyków PiS i PSL przeciwnicy udziału polskich żołnierzy w tej operacji ponownie uzyskali przewagę nad jej zwolennikami. W elektoratach Samoobrony i LPR sprzeciw wobec naszego zaangażowania w misję stabilizacyjną utrzymuje się na wysokim poziomie.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Od września br. Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	52	46	2
SLD	51	44	5
PSL*	48	52	0
PiS	43	54	3
LPR*	27	68	5
Samoobrona	26	70	5

* Ze względu na niewielką liczebność zwolenników LPR i PSL w badanej próbie, wyniki dotyczące tych partii należy traktować z ostrożnością

Do poziomu grudniowego powróciły również wskazania dotyczące misji prowadzonej w Iraku przez Amerykanów i ich sojuszników. Obecnie amerykańskie działania popiera, tak samo jak w grudniu 2003 roku, 38% pytanych, a ponad połowa (53%) wyraża sprzeciw.

Tabela 4

Od maja 2003 Amerykanie wraz z koalicjantami prowadzą na terenie Iraku misję stabilizacyjną. Czy popiera Pan(i) te działania czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XII 2003	I 2004	II 2004
	w procentach		
Zdecydowanie tak	13	16	13
Raczej tak	25	28	25
TAK	38	44	38
Raczej nie	25	22	24
Zdecydowanie nie	30	26	29
NIE	55	48	53
Trudno powiedzieć	8	9	9

Spośród respondentów, którzy akceptują obecność międzynarodowych sił stabilizacyjnych w Iraku, co szósty (16%) nie popiera polskiego udziału w tych działaniach, natomiast wśród sprzeciwiających się międzynarodowej misji dezaprobatą udziału w niej Polaków jest niemal powszechna (92%).

Tabela 5

Od maja 2003 Amerykanie wraz z koalicjantami prowadzą na terenie Iraku misję stabilizacyjną. Czy popiera Pan(i) te działania czy też nie?	Od września 2003 Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?		
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	82	16	2
Nie	6	92	2
Trudno powiedzieć	12	42	46

CZY WOJSKA KOALICJI POWINNY POZOSTAĆ W IRAKU?

Nieznacznie zmieniły się opinie respondentów w kwestii przyszłości irackiej misji - obecnie niemal dwie piąte ankietowanych (38%, o 6 punktów więcej niż w styczniu) jest zdania, że ilość wojsk stacjonujących w Iraku należy pozostawić bez zmian. Co trzeci pytany (34%) wyraża przekonanie, iż państwa koalicji powinny wycofać swoich żołnierzy z Iraku. Za wysłaniem do tego kraju dodatkowych jednostek wojskowych opowiada się obecnie co siódmy respondent (14%, o 6 punktów mniej niż w styczniu).

Tabela 6

W Iraku nadal dochodzi do ataków terrorystycznych na żołnierzy koalicji i cywilnych pracowników misji pokojowych oraz ludność cywilną. Czy w tej sytuacji, Pana(i) zdaniem, państwa uczestniczące w koalicji powinny:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	XI 2003	XII 2003	I 2004	II 2004
	w procentach			
- pozostawić ilość wojsk bez zmian	31	28	32	38
- wycofać wojska z Iraku	33	32	31	34
- wysłać do Iraku więcej żołnierzy, aby wzmocnić siły stabilizacyjne	19	22	20	14
Trudno powiedzieć	17	18	16	15

W grupie respondentów popierających obecność naszych żołnierzy w Iraku ponad połowa (58%, o 10 punktów więcej niż w ubiegłym miesiącu) uważa, że mimo zagrożenia atakami terrorystycznymi ilość wojsk powinna pozostać niezmienną, a ponad jedna czwarta (29%, spadek o 9 punktów) opowiada się za wzmocnieniem sił stabilizacyjnych. Wśród przeciwników naszej obecności w Iraku nadal przeważają osoby (53% wskazań) podzielające opinię o wycofaniu wojsk koalicji z tego kraju. Za pozostawieniem wojsk w niezmienną ilość opowiada się 27% pytanych z tej grupy, natomiast 6% - mimo niechęci do udziału Polaków w tej operacji - uważa, że należy wysłać tam więcej żołnierzy.

Tabela 7

Od września 2003 Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?	W ostatnich tygodniach w Iraku nasilają się ataki terrorystyczne na żołnierzy koalicji i cywilnych pracowników misji pokojowych. Czy w tej sytuacji, Pana(i) zdaniem, państwa uczestniczące w koalicji powinny:			
	wycofać wojska z Iraku	wysłać do Iraku więcej żołnierzy, aby wzmocnić siły stabilizacyjne	pozostawić ilość wojsk bez zmian	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Popieram	5	29	58	8
Nie popieram	53	6	27	14
Trudno powiedzieć	12	3	24	61

Poparcie dla misji stabilizacyjnej w Iraku wróciło do poziomu z końca ubiegłego roku, a w kwestii obecności sił koalicyjnych w tym kraju respondenci zdają się przychylić do utrzymania dotychczasowych rozwiązań.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ

A N E K S

Tabela 1. Od września 2003 Polska zarządza jedną ze stref stabilizacyjnych w Iraku. W związku z tym wyjechało do tego kraju około 2 tysięcy polskich żołnierzy. Czy popiera Pan(i) udział polskich żołnierzy w operacji w Iraku czy też nie?
1 - Zdecydowanie popieram; 2 - Raczej popieram; 3 - Raczej nie popieram;
4 - Zdecydowanie nie popieram

	(%)					
	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	23	24	36	6	1024
Płeć						
Mężczyźni	18	25	21	31	5	490
Kobiety	6	21	27	39	7	534
Wiek						
18-24 lat	18	32	16	27	7	155
25-34	11	27	27	32	3	183
35-44	12	22	27	34	5	176
45-54	10	21	27	36	6	207
55-64	12	18	24	41	5	119
65 lat i więcej	9	17	21	45	9	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	19	26	41	6	383
Miasto do 20 tys.	15	20	25	34	7	127
20-100 tys.	11	22	25	35	6	200
101-500 tys.	14	27	21	31	6	192
501 tys. i więcej mieszk.	17	33	18	27	4	122
Wykształcenie						
Podstawowe	7	17	24	41	10	288
Zasadnicze zawodowe	18	22	24	32	4	265
Średnie	12	23	25	35	4	356
Wyższe	9	36	20	30	5	114
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	37	22	26	5	74
Prac.umysł.niż.szczębla	7	26	21	43	3	97
Pracownicy fiz.- umysł.	7	20	36	32	4	77
Robotnicy wykwalifikowani	22	19	21	30	8	78
Robotnicy niewykwalifik.	13	23	25	37	2	44
Rolnicy	6	23	26	41	5	54
Pracujący na własny rach.	28	23	22	25	2	38
Bierni zawodowo						
Renciści	9	18	22	46	5	125
Emeryci	8	17	25	40	10	195
Uczniowie i studenci	17	36	19	20	8	79
Bezrobotni	16	22	22	34	6	120
Gospodynie domowe i inni	7	19	32	41	2	43
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	12	24	26	35	3	164
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	8	29	19	39	5	59
sekt. pryw. poza rolnict.	15	24	25	31	5	180
prywatnym gosp. rolnym	6	22	24	43	4	64
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	13	26	22	32	7	109
300-399	14	12	19	46	10	79
400-599	12	25	23	37	3	168
600-800	12	17	30	37	4	153
Powyżej 800 zł	12	25	22	36	4	180
Ocena własnych war. mater.						
Złe	11	19	23	39	8	320
Średnie	10	20	27	38	5	465
Dobre	16	34	19	26	5	239
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	7	20	24	41	8	56
Raz w tygodniu	9	26	23	37	6	520
1-2 razy w miesiącu	11	21	26	38	3	143
Kilka razy w roku	19	17	25	32	7	201
W ogóle nie uczestniczy	19	21	25	31	4	105
Poglądy polityczne						
Lewica	19	19	23	36	3	191
Centrum	9	25	30	33	3	327
Prawica	17	32	17	31	3	228
Trudno powiedzieć	6	14	23	43	13	278

Tabela 2. Od maja 2003 Amerykanie wraz z koalicjantami prowadzą na terenie Iraku misję stabilizacyjną. Czy popiera Pan(i) te działania czy też nie?

	(%)					
	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	24	24	29	9	1024
Płeć						
Mężczyźni	18	29	20	26	7	490
Kobiety	8	20	28	32	12	534
Wiek						
18-24 lat	21	33	25	17	5	155
25-34	12	31	24	25	7	183
35-44	12	25	27	29	7	176
45-54	11	24	23	36	6	207
55-64	14	19	22	32	14	119
65 lat i więcej	9	14	23	36	18	184
Miejsce zamieszkania						
Wieś	10	19	30	31	9	383
Miasto do 20 tys.	19	20	24	27	10	127
20-100 tys.	12	24	22	30	13	200
101-500 tys.	15	30	20	29	6	192
501 tys. i więcej mieszk.	13	38	16	26	7	122
Wykształcenie						
Podstawowe	9	17	24	34	15	288
Zasadnicze zawodowe	16	27	24	25	8	265
Średnie	11	25	26	31	7	356
Wyższe	17	35	19	23	6	114
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	17	41	15	19	8	74
Prac. umysł. niż. szczebla	12	24	25	34	6	97
Pracownicy fiz.- umysł.	11	18	39	29	3	77
Robotnicy wykwalifikowani	18	30	24	21	7	78
Robotnicy niewykwalifik.	15	33	19	30	4	44
Rolnicy	6	23	35	33	4	54
Pracujący na własny rach.	25	28	9	28	11	38
Bierni zawodowo						
Renciści	13	18	23	36	10	125
Emeryci	7	17	24	33	19	195
Uczniowie i studenci	19	43	19	13	6	79
Bezrobotni	13	22	21	34	10	120
Gospodynie domowe i inni	12	14	38	32	4	43
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	18	26	23	28	5	164
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	11	32	23	31	3	59
sekt. pryw. poza rolnict.	13	29	24	26	8	180
prywatnym gosp. rolnym	6	23	36	31	3	64
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	14	25	20	28	13	109
300-399	15	12	30	33	10	79
400-599	13	25	23	31	7	168
600-800	15	21	25	29	9	153
Powżej 800 zł	13	25	26	28	8	180
Ocena własnych war. mater.						
Złe	13	20	21	35	11	320
Średnie	12	20	28	31	10	465
Dobre	15	38	21	20	6	239
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	12	15	24	37	12	56
Raz w tygodniu	11	26	23	29	11	520
1-2 razy w miesiącu	11	22	29	27	11	143
Kilka razy w roku	17	24	24	29	6	201
W ogóle nie uczestniczy	14	29	21	31	6	105
Poglądy polityczne						
Lewica	18	25	21	31	5	191
Centrum	10	26	30	27	6	327
Prawica	19	34	14	28	5	228
Trudno powiedzieć	7	14	28	32	20	278

Tabela 3. W Iraku nadal dochodzi do ataków terrorystycznych na żołnierzy koalicji i cywilnych pracowników misji pokojowych oraz ludność cywilną. Czy w tej sytuacji, Pana(i) zdaniem, państwa uczestniczące w koalicji powinny:
1 - wycofać wojska z Iraku; 2 - wysłać do Iraku więcej żołnierzy, aby wzmocnić siły stabilizacyjne; 3 - pozostawić ilość wojsk bez zmian

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	14	38	15	1024
Płeć					
Mężczyźni	28	16	44	12	490
Kobiety	40	11	32	17	534
Wiek					
18-24 lat	23	24	46	7	155
25-34	31	10	45	13	183
35-44	34	12	42	12	176
45-54	38	15	35	12	207
55-64	42	15	23	21	119
65 lat i więcej	37	7	32	24	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	42	14	28	16	383
Miasto do 20 tys.	38	13	39	10	127
20-100 tys.	30	11	42	17	200
101-500 tys.	29	17	47	8	192
501 tys. i więcej mieszk.	22	13	45	21	122
Wykształcenie					
Podstawowe	43	11	24	21	288
Zasadnicze zawodowe	33	15	40	12	265
Średnie	30	14	42	14	356
Wyższe	26	15	52	7	114
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	14	63	6	74
Prac. umysł. niż. szczebla	32	17	40	11	97
Pracownicy fiz.- umysł.	36	11	44	8	77
Robotnicy wykwalifikowani	25	14	53	9	78
Robotnicy niewykwalifik.	51	17	25	6	44
Rolnicy	53	13	26	9	54
Pracujący na własny rach.	25	14	44	16	38
Bierni zawodowo					
Renciści	47	13	20	20	125
Emeryci	36	7	32	25	195
Uczniowie i studenci	19	21	51	8	79
Bezrobotni	31	19	31	19	120
Gospodynie domowe i inni	32	10	42	16	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	29	14	46	10	164
spółce właścicieli	21	12	57	10	59
prywatnych i państwa	34	15	42	9	180
sekt. pryw. poza rolnict.	34	15	42	9	180
prywatnym gosp. rolnym	56	10	26	7	64
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	35	17	38	11	109
300-399	43	7	33	17	79
400-599	39	16	31	15	168
600-800	27	15	42	15	153
Powyżej 800 zł	33	11	42	14	180
Ocena własnych war. mater.					
Złe	40	13	29	19	320
Średnie	37	12	38	14	465
Dobre	21	18	49	12	239
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	36	9	36	19	56
Raz w tygodniu	36	13	36	14	520
1-2 razy w miesiącu	39	11	36	13	143
Kilka razy w roku	24	18	41	17	201
W ogóle nie uczestniczy	32	13	42	12	105
Poglądy polityczne					
Lewica	32	18	38	11	191
Centrum	35	16	40	9	327
Prawica	28	13	50	9	228
Trudno powiedzieć	38	9	25	28	278